

Nenän ja nielun näytteet virologisiin tutkimuksiin

Näyteastia ja näytemäärä

Nenä- ja nielutikkunäytteet: Copan UTM viruskuljetusputki (Copan UTM mini 3ml / tilauskoodi: Z31018) tai max. 3 ml steriiliä keittosuolaliuosta sisältävä kierrekorkillinen muoviputki. Huom! Yksinomaan bakteerinäytteille tarkoitetut putket (esim. geeliputket) eivät sovellu virusnäytteiden kuljetukseen.

Nenänielu-imulimanäyte: Imulimanäytteen keruuputki. Noin 1-3 ml imulimanäytettä nenänielusta.

Näytteenotto

Nenänielun tikkunäyte: Näytteenottotikku (mieluiten nailon tai dacron-tikku, ns. nukkatikku, esim. Copan flocced swab REF 503CS01 tai Ultra thin REF 525CS01) työnnetään alaviistoon nenänpohjaa pitkin sieraimen noin 12-15 cm syvyyteen (syvyys mitataan etukäteen, sierain-korvanipukka: aikuisilla aina >10 cm, alle 2-vuotiailla lapsilla 6-7 cm) ja kiertoliikkeellä hangataan limakalvoja siten, että tikkuun tarttuu limakalvolta irronneita soluja. Näytteenottotikku laitetaan Copan UTM viruskuljetusputkeen tai max. 3 ml steriiliä keittosuolaliuosta sisältävään kierrekorkilliseen muoviputkeen.

Nenänielun imulimanäyte: Tarvittaessa voidaan sieraimia kostuttaa noin 2 ml keittosuolaa. Imuun kytketyn limanäyteputken letku työnnetään nenän kautta nenänieluun ja näyteputkeen imetään limaa molemmista sieraimista. Imulimanäyte (2 ml) lähetetään sellaisenaan tiiviillä korkilla suljetussa limankeruuputkessa (ilman letkuja), mieluiten saman päivän aikana. Näyte säilyy 1-3 vrk jääkaapissa.

Vuotoherkiltä tikkunäyte nenästä ja erikseen nielusta samaan näytteenottoputkeen: Vuotoherkiltä potilailta tai tilanteen muuten niin vaatiessa, voidaan ottaa tikkunäyte (mieluiten nailon tai dacron-tikulla) sieraimesta 3-5 cm:n syvyydestä. Sen lisäksi otetaan tikkunäyte (nailon tai dacron-tikulla) nielukaaria ja nielun takaseinän limakalvoa tukevasti pyyhkimällä siten, että tikkuun tarttuu limakalvolta irronneita soluja. Molemmat tikut katkaistaan samaan kuljetusnestettä (esim. steriili keittosuola tai viruselatusaine) sisältävään putkeen.

Näytteen säilytys ja lähetys

Näytteet säilytetään jääkaapissa ja lähetetään kylmälähetyksenä laboratorioon mahdollisimman pikaisesti, mieluiten saman päivän aikana (säilyvät jääkaapissa 1-3 vrk).